

нии върху главитѣ на народнитѣ изедници. Той знае, че тамъ е Добри войвода, че тамъ, въ рошавитѣ и гиздави гънки, подъ клонати буки и джебе, се правятъ народни събрания, дѣто се тъкми тѣхната присжда. И той често се заглежда въ Балкана и, струва му се, че чува тая присжда, която пѣпли изъ плѣщитѣ му и се спуща къмъ долинитѣ — страшна, жѣдна за право и отмъщение. И шестнайсетъ-годишниятъ ученикъ извиква разпалено: „Тѣзи народни изедници трѣбва да се избиятъ до единъ! Народътъ не трѣбва да търпи змии да му пиятъ кръвта. Трѣбва всички да станемъ хайдути!“

И малкиятъ Ботьовъ се заема за работа.

Било на връхъ разпети петъкъ. Даскалъ Ботю минава изъ чаршията на горнята махала и, както билъ замисленъ нѣщо, съглежда нѣкаква навалица отсрѣща, срѣдъ която се чува силенъ гласъ, нѣщо като проповѣдь, като рѣчь. Полюбопитствова даскалъ Ботю да види какво е тамъ, надниква и — остава поразенъ, като вижда своя синъ, каченъ на единъ бѣлъ камъкъ и разпалено говори за сиромашьта и хайдутитѣ; послѣ имъ заговорва за Добрия войвода и свършва съ пѣсенята — „Страхиле, страшенъ войвода“. Бащата отминава, но вечерята му казва: „Е, почакай — до-ще врѣме: устата ти миришатъ още на млѣко“.

Но малкиятъ Ботьовъ не може да чака, „сюрмашко тегло да гледа“. Горещата му кръвь, душата му, жѣдна за просторъ, умътъ му — за работа, го правятъ извънмѣрно подвиженъ и енергиченъ. Уроцитѣ отъ Балкана и отъ живота въ Алтънъ-Калоферъ се усилватъ и допълнятъ отъ уроцитѣ по История и География. Той съ такава жажда ги слуша, че често се забравя и прѣнася. Напримѣръ, ед-